

**ТРАНСПАРЕНТНОСТ
СРБИЈА**

Адреса: Палмотићева 27
11000 Београд, Србија
Телефон: (+ 381 11) 323 78 05
e-mail: ts@transparentnost.org.rs
www.transparentnost.org.rs

Завршни програмски извештај о спровођењу пројекта

„Спровођење Стратегије за борбу против корупције и Акционог плана“

Уговор о реализацији пројекта број: 014-111-00-0010/15-06 од 13.7.2015. год.

Извештајни период: 13. јул 2015. – 29. фебруар 2016.

Транспарентност Србија

Београд
март 2016.

Поднето Агенцији за борбу против корупције

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ ПРОТИВ

09 MAY 2016

014 06 111 00-10/15

1. Резиме постигнутих успеха и опис тешкоћа током спровођења пројекта

У оквиру пројекта „Спровођење Стратегије за борбу против корупције и Акционог плана“ Транспарентност Србија (ТС) је у извештају објављеном у фебруару 2016. године обухватила укупно 107 мера и око 240 активности за које је Акционим планом утврђено да доспевају у периоду од 15. до 27. месеца реализације и активности за које је у претходном мониторингу констатовано да нису реализоване из области 3.1. Политичке активности; 3.2. Јавне финансије; 3.3 Приватизација и јавно-приватно партнерство; IV Превенција. Извештај је обухватио активности одговорних субјеката закључно са 6. децембром 2015. године.

Извештај Транспарентности Србија обухвата опис стања у свакој од четири широке области. У оквиру сваке од области смо се осврнули на опис стања који је дат у Стратегији борбе против корупције, најважније налазе из годишњег извештаја Агенције о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције за 2014. годину, извод из оцена стања у Извештају Европске Комисије за 2015. годину који је релевантан за дату област, те коначно оцену стања ТС у оквиру независног мониторинга и главне закључке ТС о томе шта би требало предузети да се то стање поправи.

Централни део извештаја јесте оцена реализације појединачних активности из Акционог плана. Други аспект разматрања чини оцена квалитета реализованих мера и активности. Изазови и препоруке који су садржани у оцени свих мера представљају својеврсне закључке и препоруке за све појединачне активности. Препоруке указују на потезе који би требало да доведу до отклањања уочених проблема и мањкавости, и тиме до реализације појединачних мера и активности; до општег унапређења реализације Стратегије и Акционог плана; одговарајућих измена и допуна Акционог плана или Стратегије.

Реализацијом пројекта и израдом алтернативног извештаја о спровођењу мера и активности из појединих области Стратегије и АП, указно је на то какви су резултати на ширем антикорупцијском плану постигнути у областима у којима су реализоване предвиђене активности и мере, али и дате препоруке за отклањање уочених проблема. На овај начин Агенција за борбу против корупције али и грађани Србије добили су исцрпан извештај о степену испуњености наведених области Стратегије и АП и уоченим проблемима у њиховом спровођењу. Такође, смањена је могућност релативизације одговорности за неиспуњавање обавеза која би могла да настане услед различитих (пр)оцена датим од стране Агенције за борбу против корупције, Савета за борбу против корупције, Министарства правде/ Владиног Координационог тела или самих одговорних субјеката и актуелизовано је питање редовног ажурирања Акционог плана.

Највећа тешкоћа у спровођењу Пројекта односила се на процес прикупљања података. Велики број органа којима су упућени захтеви за приступ информацијама нису доставили одговоре у законском року, што је условило кашњење у спровођењу ове активности или до података о спровођењу појединих активности није било могуће доћи.

2. Опис активности од почетка спровођења пројекта

1. Анализа Стратегије и Акционог плана (АП) како би се утврдило које активности доспевају у 2015. години, које имају трајни карактер или су доспеле у 2014. а нису правовремено испуњене, или није било могуће дати оцену њихове испуњености, односно које нису испуњене на начин

предвиђен Акционим планом, ко су носиоци тих обавеза, који су показатељи испуњавања обавеза итд.

2. Анализа извештаја Агенције за борбу против корупције о примени Стратегије и АП како би се утврдило затечено стање у периоду на који се тај извештај односи и у областима које нису биле обухваћене у претходном алтернативном извештају

Транспарентност Србија је утврдила прелиминарну листу обвезника као и активности и обавеза из Акционог плана које ће бити обухваћене алтернативним извештајем. Коначан списак обвезника као и мера и активности из Акционог плана које су обухваћене алтернативним извештајем у областима „политичке активности“, „јавне финансије“, „приватизација и јавно-приватно партнерство“ и „превенција“ утврђене су на састанку са представницима Агенције за борбу против корупције, одржаном 15. јула 2015. год. Такође, на састанку је усаглашена и методологија алтернативног извештавања.

ТС је урадила анализу Извештаја Агенције за борбу против корупције о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције и Акционог плана за 2014. год., како би се утврдило затечено стање у периоду на који се тај извештај односи и у областима које нису биле обухваћене у претходном алтернативном извештају¹. Такође, посвећена је пажња и дискусији о овом извештају у Народној скупштини.

3. Прикупљање података

У периоду од августа до децембра 2015. год., ТС је радила на прикупљању релевантних података и информација о испуњености мера и активности из АП, као и стању у областима које су обухваћене алтернативним извештајем. Прикупљени су документи који су доступни на интернету (нацрти и предлози закона и подзаконских аката, извештаји о раду, анализе, медијски написи итд.), а део документа прибављен је путем захтева за приступ информацијама од јавног значаја упућених одговорним субјектима. Такође, прикупљене су и копије извештаја о спровођењу Стратегије и Акционог плана које је Агенција за борбу против корупције примила од органа који су одговорни субјекти из области обухваћених алтернативним извештајем.

Осим прикупљања података о испуњености мера и активности из АП, прикупљени су и други релевантни подаци за оцену стања у свакој од наведених области обухваћених извештајем, као што су подаци о активностима Координационог тела за примену Акционог плана за спровођење Стратегије, подаци о ангажовању Савета Владе Србије за борбу против корупције на оцењивању испуњавања обавеза у посматраном периоду и на посматраним активностима и мерама, итд.

4. Израда описа стања у обухваћеним областима Стратегије извештаја са оценама о квантитативном и квалитативном испуњавању обавеза из Стратегије и АП за посматрани период и у посматраним областима

Након анализе прикупљених докумената и информација, сачињен је „Извештај о спровођењу

¹ Извештај ТС о спровођењу Стратегије и АП у првих 15 месеци примене у областима: 3.11. Политичке активности; 3.2. Јавне финансије и 3.9. Медији
<http://www.transparentnost.org.rs/images/stories/materijali/29012015/Izvestaj%20o%20sprovodjenju%20Nacionalne%20strategije%20za%20borbu%20protiv%20korupcije%202013%202018%20i%20Akcionog%20plana,%20oblasti%20politicke%20aktivnosti,%20javne%20finansije%20i%20mediji.%20Transparentnost%20Srbija,%20januar%202015.pdf>

Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење у областима: 3.1. Политичке активности; 3.2. Јавне финансије; 3.3 Приватизација и јавно-приватно партнерство; IV Превенција“. У складу са методологијом, извештај садржи резиме и општа питања спровођења Стратегије, а затим и опис стања са прегледом испуњености мера и активности за сваку од наведених области. Посебан део чине препоруке за отклањање уочених проблема и унапређење реализације Стратегије и Акционог плана и одговарајуће измене ових аката.

Кључни налази извештаја показују да:

- у три посматране области у потпуности је испуњено само 14% мера, док је делимично испуњено додатних 14%. То је у збиру (28%) незнатно већи проценат проценат него 2014. године, али је зато вишеструко повећан број неиспуњених мера - са 15,5% на 43%. Уколико се из статистике искључе мере које нису доспеле (јер су им рокови условљени неким претходним мерама које још нису реализоване), испуњено и делимично испуњено је по 15% мера, у току је реализација додатних 16%, није реализовано 45%, а за девет % нема података;
- код „политичких активности“, у потпуности је испуњена само једна од 21 предвиђене мере, а делимично још две;
- област „јавних финансија“ је област са највише мера и са највише испуњених мера - од 44 мере, потпуно је испуњено 10, делимично шест и још шест су у току;
- у области „приватизација и јавно-приватна партнерства“ - ниједна мера није у потпуности испуњена, а само једна је делимично испуњена;
- област „превенција“ има највише неиспуњених мера - чак 16 од 27;
- спољни услови за спровођење Стратегије и генерално антикорупцијских мера нису се променили - и даље постоји стабилна политичка већина, декларативна решеност за сузбијање корупције, подстицај у облику европских интеграција, подршка међународних институција, а Стратегија је предвидела да чак три институције имају активну улогу у координацији, праћењу, односно надзору над спровођењем Стратегије и Акционог плана;
- чињеница је, међутим, да су европске интеграције на пољу спровођења Стратегије и Акционог плана имале индиректан негативан утицај, нарочито по питању рокова. Акциони план за Поглавље 23 прописао је рокове којима су одложене поједине активности и мере из Акционог плана за спровођење Стратегије, а из изјава државних органа да се закључити да је то основ (иако Влада Србије још није усвојила Акциони план за Поглавље 23) за толерисање пробијања рокова прописаних Акционом планом који је предмет разматрања овог извештаја;
- иако Стратегија покрива многе области, није ништа мање проблема који су остали ван њеног фокуса. У неким ситуацијама проблеми који су изостали по свом значају вишеструко премашују значај тема које су обухваћене, што је нарочито видљиво на примерима припреме и реализације међудржавних споразума који искључују примену примерних антикорупцијских прописа, у погледу јавности других утицаја (осим власничких и државне помоћи) на уређивање медија и превенције селективности у раду пореских органа.

Текст алтернативног извештаја доступан је на сајту ТС:

http://transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Izvetaj_o_sprovođenju_Strategije.pdf

5. Промоција налаза, извештаја и препорука

Пројекат је промовисан на посебној страници сајта ТС, на ком су постављене основне информације о пројекту.

25. фебруара 2016. год. одржана је конференција за штампу на којој су представљени налази извештаја. Конференцији су присуствовали представници Агенције за борбу против корупције, Савета за борбу против корупције, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, амбасада, као и домаћих невладиних и струковних организација и медија.

Главни налази мониторинга промовисани су и путем саопштења за јавност као и на ТС друштвеним мрежама уз добру медијску пропраћеност.

http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2016&mm=02&dd=25&nav_category=11&nav_id=1100646

<http://www.novimagazin.rs/vesti/transparentnost-nesto-lajfuje>

<http://novaekonomija.rs/sr/vesti-iz-zemlje/transparentnost-ne%C5%A1to-%C5%A1lajfuje-u-sprovo%C4%91enju-antikorupcijske-strategije>

<http://www.naslovi.net/2016-02-25/nova-ekonomija/transparentnost-nesto-slajfuje-u-sprovodjenju-antikorupcijske-strategije/18113036>

3. Значај спроведених активности и процена утицаја активности на постизање циљева Пројекта и специфичних циљева дефинисаних у конкурс за доделу финансијских средстава.

Имајући у виду општи циљ Пројекта (*Сагледавање резултата спровођења Стратегије и АП у датим областима, утврђивање потребних измена, отварање питања одговорности за (не)ангажовање на остваривању циљева Стратегије (и ван испуњења формалних обавеза)*), као и специфичне циљеве дефинисане у конкурс за доделу финансијских средстава, може се рећи да су спровођењем Пројекта, остварени дефинисани циљеви. Наиме, тестирани су механизми за алтернативно извештавање о спровођењу стратешког оквира за борбу против корупције у Србији, обезбеђени су веродостојни подаци о реализацији активности из АП који ће служити као средства верификације података изнетих у извештајима одговорних субјеката АП и као допунски подаци, обезбеђен је уједначен приказ контекста у коме се мере из појединих области Стратегије примењују и пружена је додатна подршка развоју капацитета организација цивилног друштва у области борбе против корупције, али и самој Агенцији за борбу против корупције којој ће алтернативни извештаји бити драгоцен извор података за сачињавање извештаја о спровођењу Стратегије и АП.

ЗА ТРАНСПАРЕНТНОСТ СРБИЈА

Маријана Ђукић